

W tym miejscu, 24 marca 1942 r., policja niemiecka
zamordowała ponad sto dzieci z żydowskiego sierocińca
przy ul. Grodzkiej 11 oraz ich opiekunki.
W 1948 r. szczątki ofiar zostały przeniesione na nowy
cmentarz żydowski w Lublinie przy ul. Walecznych.

Podsumowanie roku 2016

Ośrodek „Brama Grodzka - Teatr NN”

Najważniejsze wydarzenia

- Projekt „Lublin. Pamięć Zagłady”
- Przygotowanie projektu modernizacji Domu Słów

Projekt „Lublin. Pamięć Zagłady”

17.11.2016
głosowanie Rady Miasta Lublin

14.12.2016
- otwarcie muralu

29.12.2016
- pierwsza tablica na Tatarach

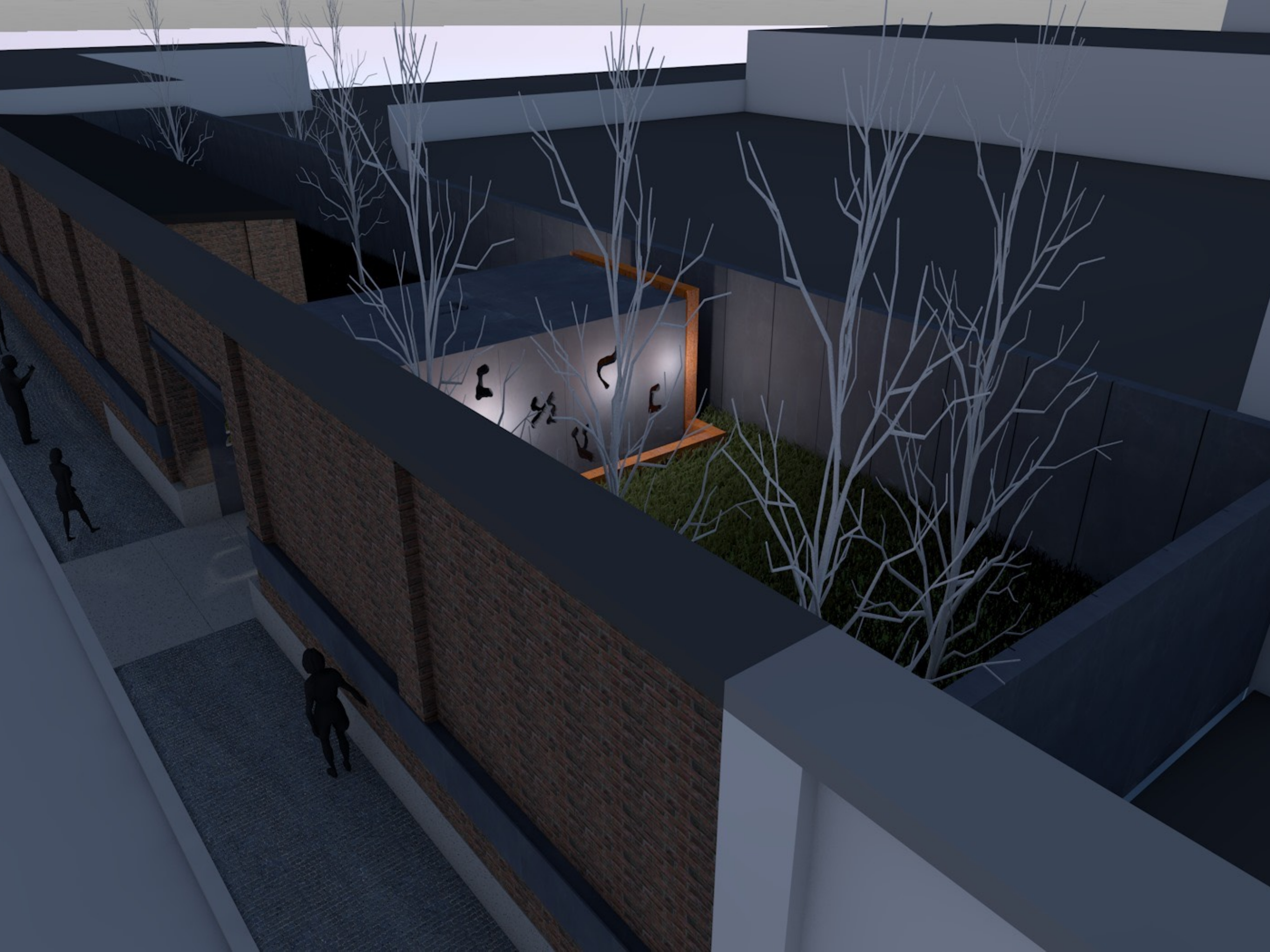
16.03.2017
- otwarcie szlaku pamięci

4

GRANICA GETTA 1941
GHETTO BOUNDARY 1942

Mural upamiętniający dzielnicę żydowską

Lublinie, moje święte miasto
Jakub Głatsztejn
Lublinie, moje święte żydowskie miasto, miasto wielkiej żydowskiej nędzy i radosnych żydowskich świąt. Twoja żydowska dzielnica pachniała świeżym razowym i sitkowym chlebem, kiszonymi ogórkami, balsaminką, śledziami i żydowską wiarą. Bóżnica chasydów, synagoga Maharszala i Maharszala, bóżnice i bóżniczki rzemieślników okrywały, rzecz można, aurą świętości powszedni handel. Omączeni tragarze, którzy stali w oczekiwaniu na parę groszy, wpadali od czasu do czasu do chasydzkiego domu modlitwy nacieszyć się atlasowym brzmieniem śpiewnych głosów.
miasto, miasto rozrządzonej walki
uczynkowicie, czeladnicy
66. row-

Modernizacja Domu Słów

przygotowania

Modernizacja Domu Słów

Projekty

- „**Lublin. Pamięć Zagłady**”
- Modernizacja i rozbudowa wystawy stałej „Lublin. Pamięć miejsca”
- „Pszczelarstwo na Lubelszczyźnie. Nieopisana historia - Rzeczpospolita Pszczelarska”
- „Rzemiosło. Etos i odpowiedzialność”

Modernizacja
i rozbudowa wystawy
stałej „Lublin. Pamięć
miejsca”

„Pszczelarstwo na Lubelszczyźnie. Nieopisana historia - Rzeczpospolita Pszczelarska”

- Portal poświęcony pszczelarstwu
- **Wirtualna Pasieka**
- mapę pasiek Lubelszczyzny
- hasła tematyczne dotyczące m.in. ludowych wierzeń o pszczołach oraz blok materiałów poświęconych Stanisławowi Jasińskiemu - nestorowi lubelskiego pszczelarstwa
- Udało się zebrać i opublikować prawie 1000 fragmentów relacji (audio, wideo, tekst) oraz kilkaset fotografii dostępnych online.
- <https://teatrnn.pl/pszczelarstwo>

„Rzemiosło. Etos i odpowiedzialność”

- osią konstrukcyjną multimedialnej narracji jest odtworzony w technice 3D drewniany, podcieniowy dom szewca Fajwła Szylda (Fawki) z Wojławic
- multimedialny szlak
- indeks ponad 2 500 zakładów rzemieślniczych istniejących w Lublinie w okresie dwudziestolecia międzywojennego, II wojny światowej i PRL-u
- relacje mówione rzemieślników; pozyskiwane i digitalizowane archiwalne materiały ikonograficzne, wykonana została współczesna dokumentacja fotograficzna wybranych zakładów i narzędzi rzemieślniczych
- <https://teatrnn.pl/rzemioslo>

Realizowane projekty

- Dom Słów

Dom Słów

Dom Słów - wybrane projekty:

- Pracownia Książki Nieobojętnej i wydanie książki "Puste miejsce przy stole"
- Miasto Poezji - IX edycja
- Mieszkanie Kultury
- Żmigród - działania na ulicy, spacer po Żmigrodzie
- Akademia Opowiadaczy
- Laboratorium Słowa
- W stronę
- Podwórko Pinokia
- Spacer z Czechowiczem i urodziny Czechowicza
- Spotkania literackie w DS
- Inny Lublin
- 18 wystaw

Festiwale

- Miasto Poezji (IX edycja)
- Śladami Singera (VI edycja)

Śladami Singera (VI edycja)

Miasto Poezji (IX edycja)

Plany na rok 2017

- Otwarcie szlaku pamięci 16 marca 2017 r., w 75. rocznicę rozpoczęcia akcji „Reinhardt”
- Modernizacja Domu Słów
- Lublin 2.0
- Zjazd Lublinerów 2017
- 18 wydawnictw
- 10 rocznica powstania Domu Słów
- 15 lat spaceru z Czechowiczem
- 20 lat Historii Mówionej i Ikonografii
- 70. urodziny Władysława Panasa

LUBLINER

2017

5

REUNION

TIME TO MEET A NEW!

LUBLINER²⁰¹⁷ 5

REUNION

JULY 3-7

Zjazd Lublinerów. 3-7 LIPCA 2017

Nagrody

- Picture book „Dopóki niebo nie płacze” wyróżniony w 56. Konkursie PTWK Najpiękniejsze Książki Roku
- Publikacja „Teatr w budowie. Dziennik podróży” Bolesława Stelmacha nagrodzona w kategorii „dokument” podczas 20. Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie

Picture book „Dopóki niebo nie płacze” wyróżniony w 56. Konkursie PTWK Najpiękniejsze Książki Roku

Publikacja „Teatr w budowie. Dziennik podróży” Bolesława Stelmacha nagrodzona w kategorii „dokument” podczas 20. Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie

Wybrane planowane wydawnictwa

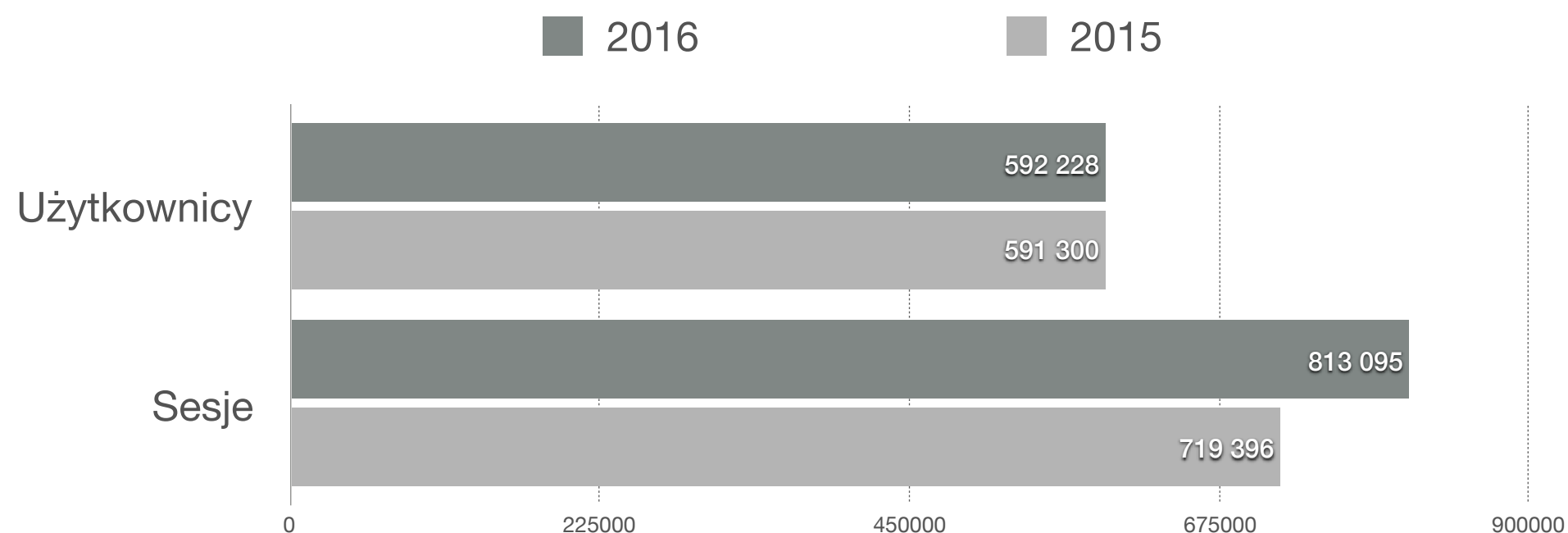
- Imaginarium. Tajemniczy Lublin
- Półprzewodnik po Żmigrodzie
- Półprzewodnik trasą „Poematu o Mieście Lublinie”
- Półprzewodnik po mieście żydowskim
- Magiczne miasto. Przewodnik Władysława Panasa
- Księga pamięci Lublina
- Pamiętnik Idy Gliksztajn

Statystyki

Ośrodek „Brama Grodzka - Teatr NN” w roku 2016

Ośrodek w przestrzeni internetu

Całkowita liczba odsłon wszystkich stron internetowych Ośrodka w roku 2016 według Google Analytics **to 2 040 516**. Strony Bramy Grodzkiej osiągnęły **813 095 sesji i aż 592 228 unikalnych użytkowników**.

Czy wiesz, że:

Zdjęcie muralu opowiadającego o dzielnicy żydowskiej, nim jeszcze oficjalnie podaliśmy informację o jego przygotowaniu, osiągnęło na facebookowym profilu Miasta Lublin ponad 1 tys. reakcji.

Miasto Lublin dodał(a) nowe zdjęcia (12).

14 listopad · 🌐

Części naszego miasta niestety nie ma. Przy al. Unii Lubelskiej powstaje niezwykle, wspaniały mural, który przypomina, jak wyglądała dzielnica żydowska. Zobaczcie #Lublin #ilovelbn

👍 Lubię to!

💬 Komentarze

➦ Udostępnij

👍❤️😮 1 tys.

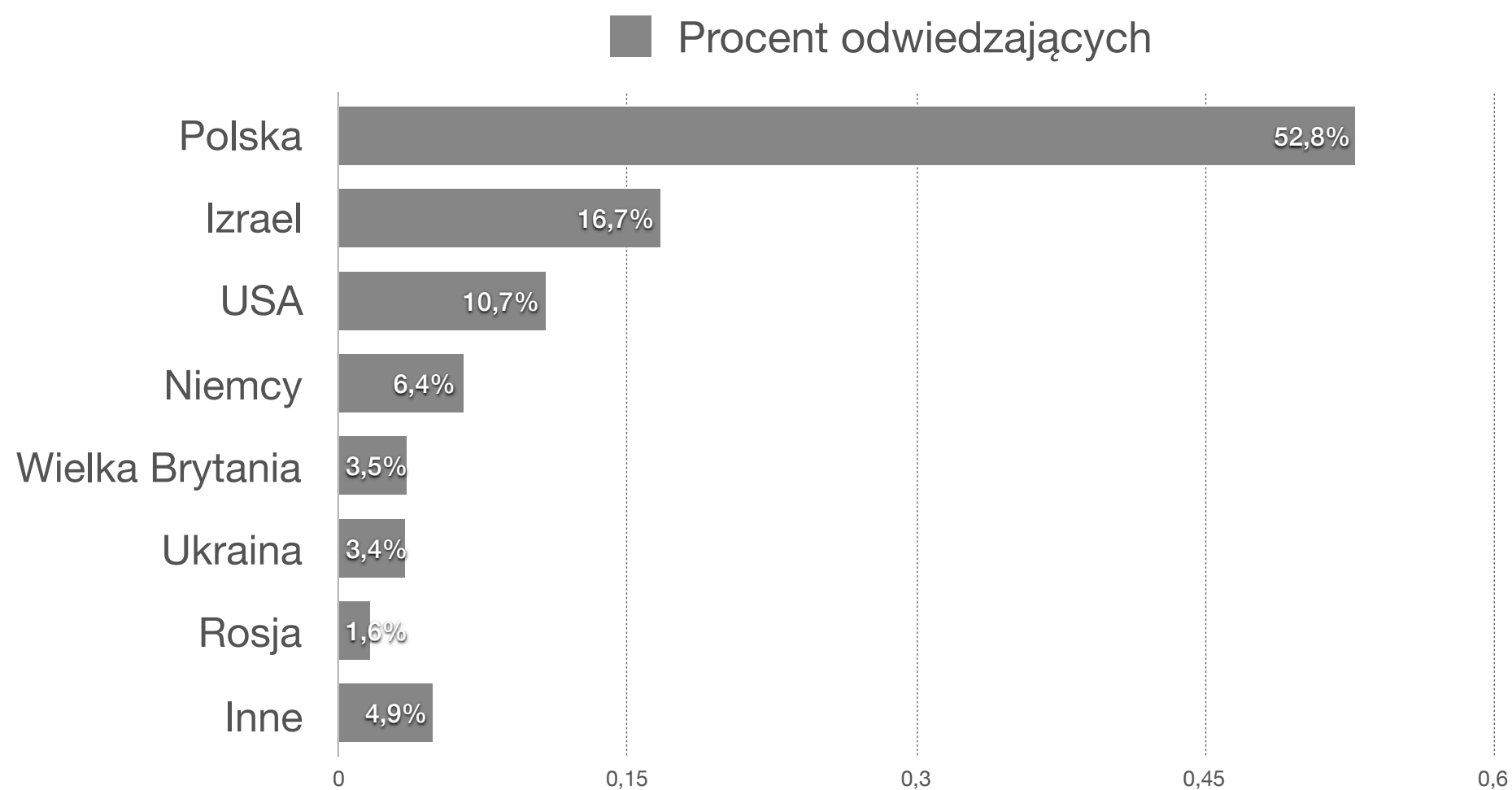
Najpopularniejsze komentarze ▾

166 ponownych udostępnień

23 komentarzy

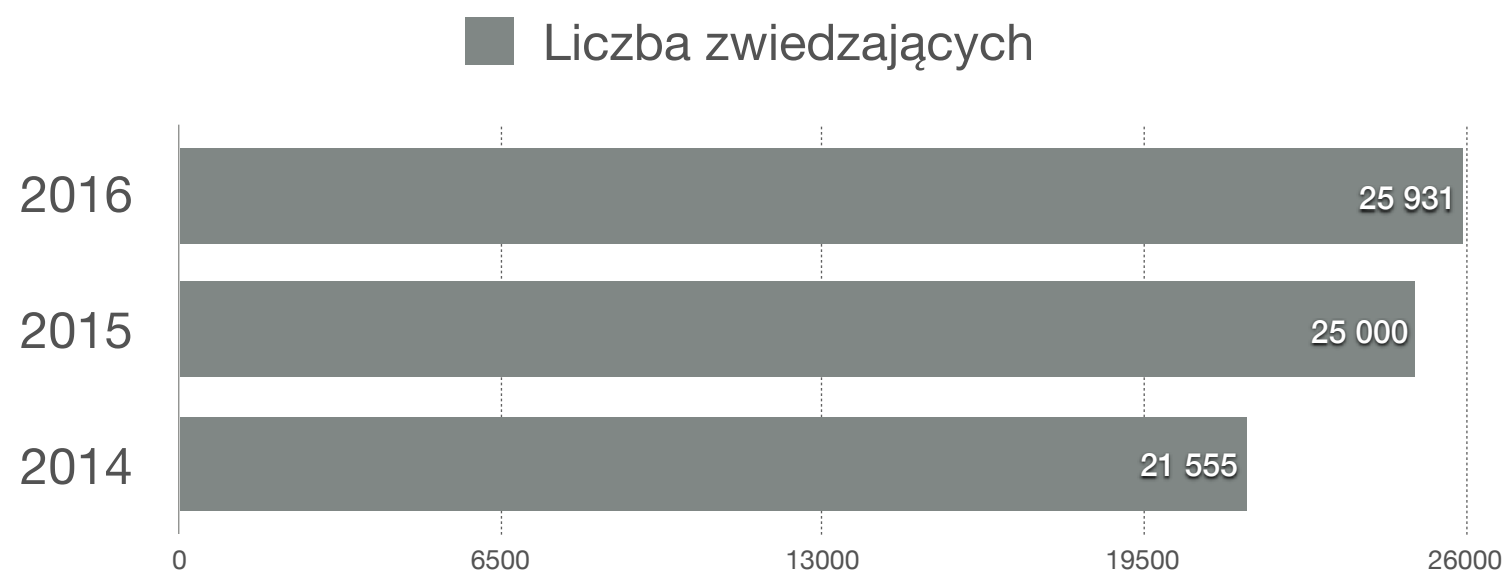
Wystawa „Pamięć miejsca”

Stałą ekspozycję Ośrodka odwiedziło w tym roku 3989 osoby. **Ponad 47% odwiedzających stanowią obcokrajowcy.**

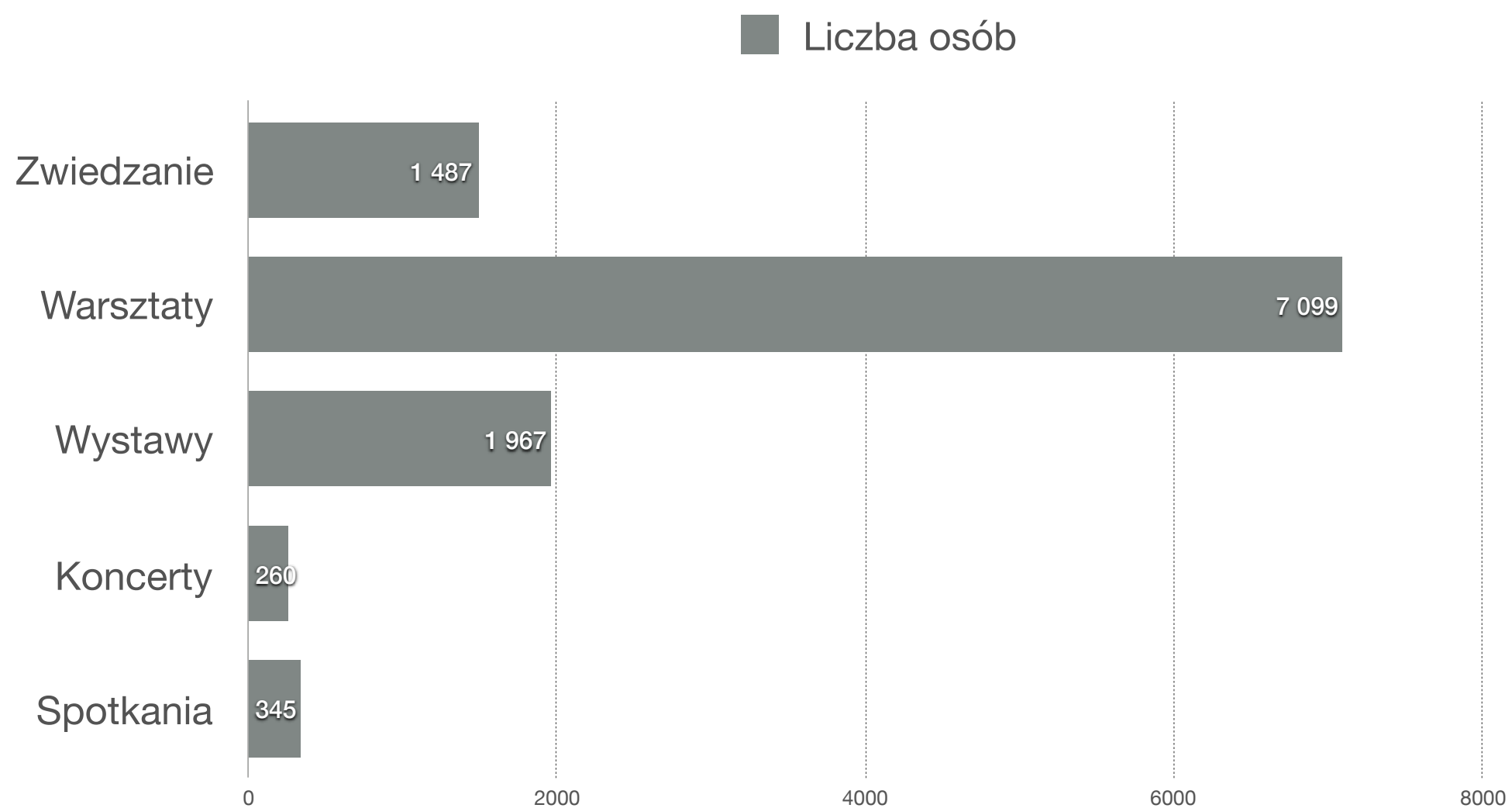
Lubelska Trasa Podziemna

Ekspozycję w Trasie Podziemnej odwiedziło w tym roku **25 931 osób**. Liczba ta jest o 3,7% większa niż w roku poprzednim.

Dom Słów

We wszystkich wydarzeniach organizowanych przez Dom Słów wzięło udział 11 158 osoby.

Teatr NN

- Spektakle Teatru NN zagrano łącznie 35 razy. Większość w siedzibie Ośrodka, ale także na Ukrainie (Łuck) i w kraju, m.in.: Warszawa (**premiera spektaklu "Ostatni demon - powrót" na festiwalu Warszawa Singera**), Wrocław, Radom, Gorlice, Radzyń Podlaski, Kazimierz Dolny, Tomaszów Lubelski, Wołyń.
- VI edycja projektu edukacyjno-artystycznego "Śladami Singera", tworzonego we współpracy z wybranymi miejscowościami, w których dzieje się akcja opowiadań noblisty. **Międzynarodowy Festiwal "Śladami Singera" odwiedził już 9 miast:** Kock, Piaski, Bychawę, Kraśnik, Szczebrzeszyn, Józefów, Biłgoraj, Tyszowce, Krasnobród, Kraśnik. Oczywiście byliśmy też w Lublinie, tradycyjnie podczas Carnawalu Sztukmistrzów.

Izba Drukarstwa

- 649 egz. ręcznie składanych afiszy
- 1630 egz. ręcznie składanych akcydensów
- 4546 arkuszy czerpanego papieru
- 270 egz. notesów, indeksów i książek wykonanych w introligatorni.

Ręcznie wykonany afisz

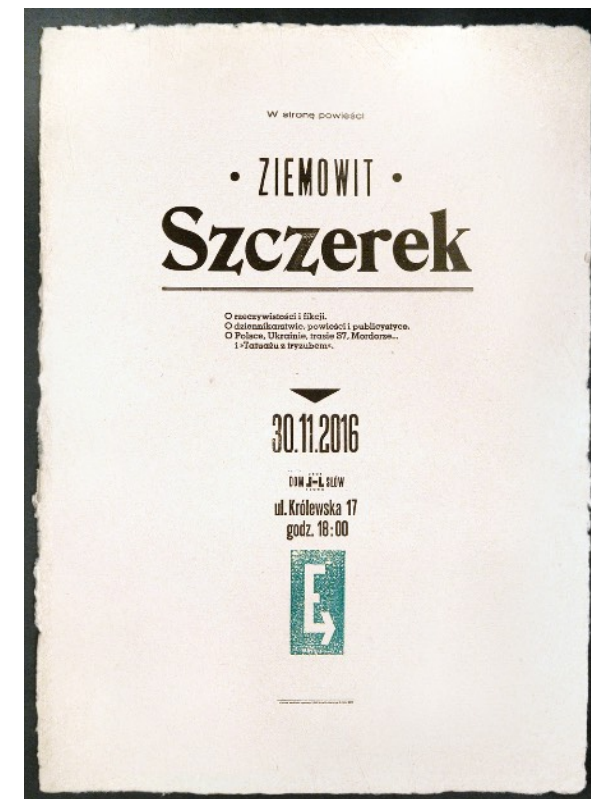
Projekt „Lublin. Pamięć Zagłady”

Jak patrzyłam z okna, to ten tłum tak sunął, sunął, sunął na dole. Ja patrzyłam z drugiego piętra, więc mi się to wydawało, że same głowy widzę i tobołki, same głowy i tobołki, głowy i tobołki. To tak, jak gdyby kamienny bruk szedł, bo głowy okrągłe i tobołki okrągłe, że tak jakby szła ulica, kamienny bruk. To było już po zmierzchu, przypuszczam, że to była gdzieś godzina dziesiąta-dwunasta w nocy. Były takie stare latarnie z talerzami na wierzchu, stare, ledwo co było widać. Tak szły te transporty, takim zakolem-ja ich widziałam, jak oni wychodzili tutaj, zza tego zakrętu (z ulicy Ruskiej). To nie było tak, że oni przeszli-tylko szli, szli i szli. Jak te transporty szły ulicą, to był taki szum i szurkot. To był taki szurkot, ja ten dźwięk pamiętam. Szurkot-jak to idzie duży tłum ludzi po kamieniach, bo bo tam przecież kocie lby były, szurkot tych butów po bruku, i do tego rozmowy, i do tego dodatkowo strzały. Szli w mundurach i strzelali. Nie wiem, czy to byli Niemcy, czy Ukraińcy albo Litwini-ja pamiętam, że to byli ludzie w mundurach. Strzelali zarówno do tych, którzy szli - do Żydów, jak ktoś się zatrzymywał, czy coś takiego, i strzelali w bok na postrach. I strzelali do okien, jeżeli widzieli, że ruszała się firanka czy zasłony papierowe. A ponieważ moja matka i moja rodzina, była bardzo związana z konspiracją, to u nas nocami siedzieli ci, którzy obserwowali ten przemarsz. To prawdopodobnie jakaś organizacja polska przychodziła. Myśmy mieszkali w tak zwanym domu Vettera, na drugim piętrze - Kalinowszczyzna 4, numer mieszkania 22. Stąd ja widziałam tę trasę ludności żydowskiej, która szła na rampę do rzeźni. Widziałam to z okna mieszkania, przy takim leciutko odchylonym papierze - bo w oknach to był czarny papier. Ponieważ moja matka pracowała w rzeźni, wszystko wiedziałam, gdzie ich prowadzili, bo ci pracownicy, którzy pracowali w nocy opowiadali jak to było-że oni szli przez stary most, skręcili w ulicę Łęczyską, i że ich prowadzili na rampę. I że było tak - przywozili w tych byłych wagonach zwierzęta na ubój, a potem w te puste wagony pakowali Żydów i wywozili do Bełżca. Matka opowiadała, że to było w ten sposób, że oni dochodzili do tego miejsca, gdzie się wychodziło na rampę i z jednej strony rampy wychodziły zwierzęta na rzeź, a z drugiej strony wprowadzali ludzi. Nie wiem na ile to jest prawdą, że któryś z Żydów schował się między te zwierzęta i trafił do ubojni. Co się z nim stało? Na pewno nie przeżył, na pewno go tam znaleźli i na pewno on zginął. I ja to wiem z opowiadania mojej matki. Jako dziecko nie miałam poczucia czasu, ale w każdym bądź razie, to nie było tak, że oni przeszli szybko i poszli, nie. Oni szli, dość długo szli - godzinę, dwie albo nawet trzy. To trwało tydzień, dwa-to nie było dzień czy dwa. To jakoś tak się skończyło przed Wielkanocą, ja miałam wtedy jedenaście lat, ale to strasznie przeżywałam, strasznie.

Wskazana nazwa: Zespół szkół katolickich i Archiwum Programu Historyi Miasta Lublina. Archiwum Działu Kultury Miasta Lublina

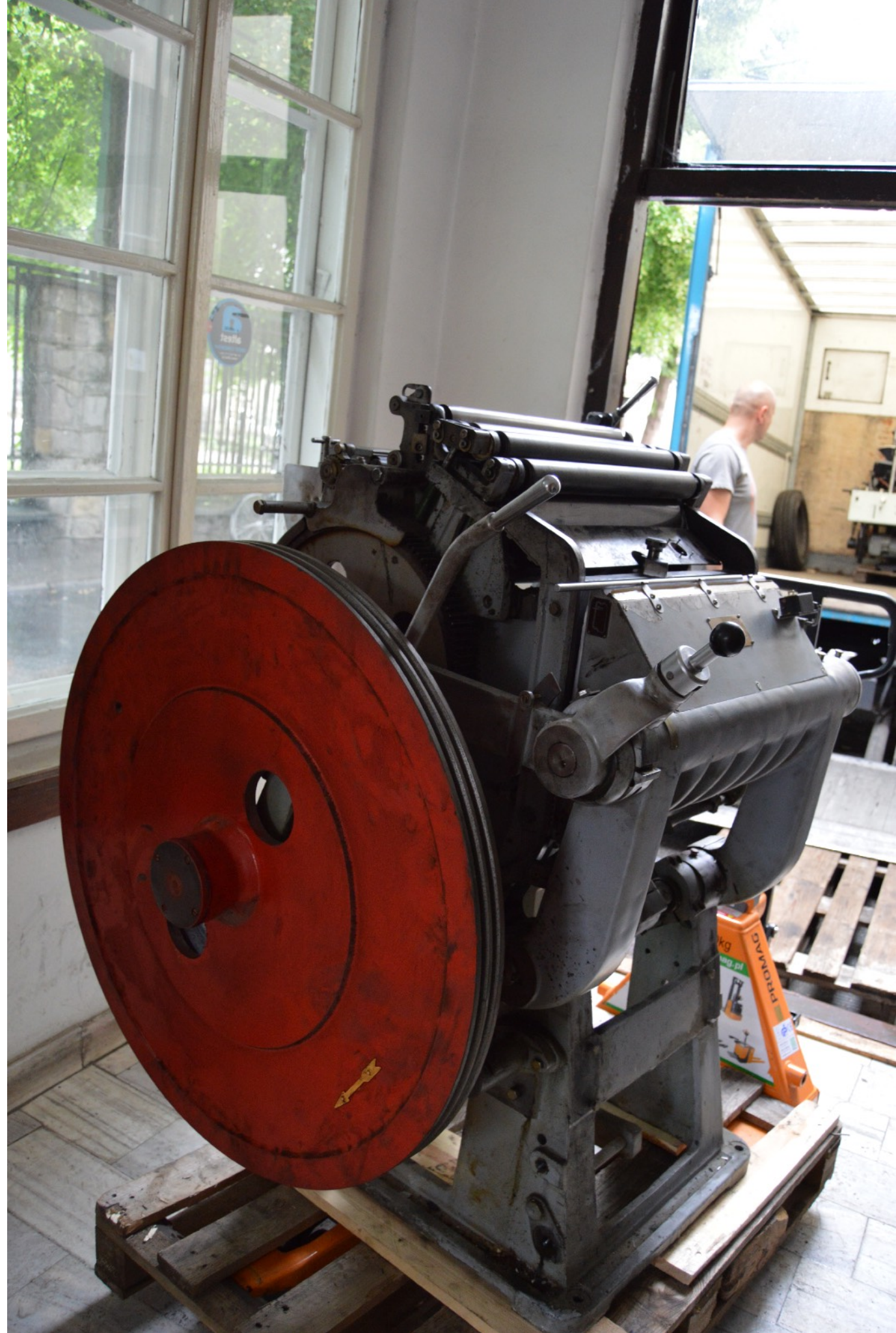
Afisz „Ręcznie” - 100% wykonany ręcznie w Lublinie. Wykonany przez artystów z Lublina. Wykonany w 1942 roku od 100% wykonany ręcznie w Lublinie. Wykonany przez artystów z Lublina. Wykonany w 1942 roku od 100% wykonany ręcznie w Lublinie. Wykonany przez artystów z Lublina.

LUBLIN - PAMIĘĆ ZAGŁADY

Historyczne maszyny z WOK w Izbie Drukarstwa

Przekazanie przez Wojewódzki
Ośrodek Kultury maszyn
typograficznych, regałów
zeczerskich, czcionek i urządzeń
drukarskich z likwidowanej Drukarni
i Pracowni Graficznej WOK

Wydawnictwo

- 14 publikacji książkowych,
- 2 publikacje online.
- Publikacja „Teatr w budowie. Dziennik podróży” Bolesława Stelmacha nagrodzona w kategorii „dokument” podczas 20. Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie.
- Picture book „Dopóki niebo nie płacze” wyróżniony w 56. Konkursie PTWK Najpiękniejsze Książki Roku.

Ikonografia

- 12 593 skany zdjęć z kolekcji „Kuriera Lubelskiego”
- 3287 skanów zdjęć z kolekcji Edwarda Hartwiga [w ramach digitalizacji materiałów przekazanych Ośrodkowi przez p. Ewę Hartwig-Fijałkowską, córkę Edwarda]
- 2719 skanów z kolekcji szklanych negatywów (Rynek 4) [cała kolekcja została ponownie zeskanowana, tym razem w znacznie lepszej rozdzielczości - wcześniejsze skany nie były robione przez nas, lecz przez odkrywcę kolekcji, Krzyśka Janusa]
- ok 5000 skanów materiałów z innych źródeł

Brama. Edukacja i Animacja

- Przeprowadzono 31 warsztatów w których wzięło udział: 668 osób.
- Zrealizowane projekty:
- Szkoła Letnia: Memory - Place – Presence
<http://teatrnn.pl/summerschool/edition-2016/>
- Modernizacja i rozbudowa wystawy stałej „Lublin. Pamięć miejsca”
<http://teatrnn.pl/kalendarium/node/2286>

Laboratorium Nowe Media

- 78782 pozycji w Bibliotece Multimedialnej Teatru NN.
- 8. miejsce w Federacji Bibliotek Cyfrowych (wśród 128 repozytoriów).
- Leksykon Lublin: 3523 hasła

Program „Historia Mówiona”

- 262 nagrania ze świadkami historii
- 13572 fragmentów historii mówionych dostępnych w Bibliotece Multimedialnej
- 561 sztuk pozyskanych materiałów ikonograficznych i archiwalnych od świadków historii
- 260 zdjęć i dokumentów wprowadzonych do Biblioteki Multimedialnej

Forum Kultury Przestrzeni

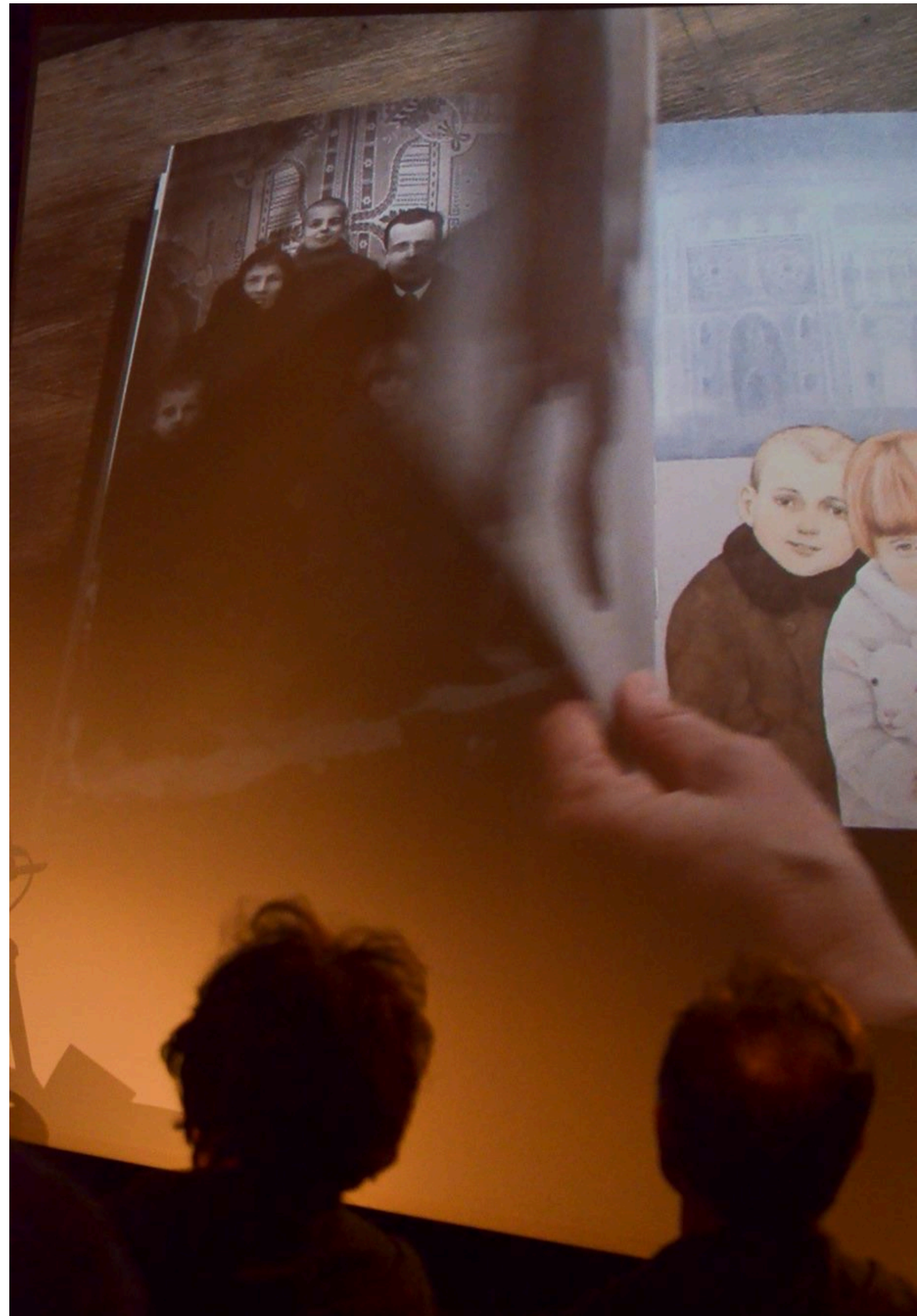
- Zakończył się projekt "Miasto dla ludzi. Lubelskie standardy infrastruktury pieszej". Projekt był realizowany przez fundację „tu obok”. Ośrodek był jego partnerem. W jego ramach FKP i Rada Kultury Przestrzeni otrzymały nowe strony, powstała też seria filmów na kanale YouTube: "Miasto dla ludzi", która będzie dalej używana i rozwijana w ramach Forum. Został wydany "Atlas sytuacji pieszych" autorstwa Marcina Skrzypka.

Wydarzenia

- W roku 2016 odbyły się w Ośrodku „Brama Grodzka - Teatr NN” 182 wydarzenia - prezentacje, spotkania, wystawy wykłady.
- W Internecie napisano o nas 417 artykułów. W wydaniach papierowych 136 artykułów. Dziękujemy!

WYBRANE
WYDARZENIA:

„Dopóki niebo nie płacze”
- premiera picture booka

Wystawa Don Kichote
według Józefa Wilkonia

Spotkanie
z Marcinem Świątlickim

Anioł w Bramie

W grudniowy wieczór zaprosiliśmy do Bramy Grodzkiej, by wspólnie wsluchać się w magiczną sztukę Grażyny Lutosławskiej „Anioł za lodówką”.

Spotkania z serii „Wyborcza na Żywo”

Jacek Hugo-Bader, Andrzej Rzepliński, Wacław Radziwinowicz, Adam Wajrak

OT-KOT. Znane i nieznanne prace Andrzeja Kota

wystawa w I rocznicę śmierci lubelskiego artysty

Pracownia Książki
Nieobojętnej

Wydanie książki "Puste miejsca przy stole"

Wszystkim naszym Przyjaciołom dziękujemy
za współpracę i wsparcie w roku 2016.

